Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Sportbedrijf Raalte BV: Prestatieafspraken en exploitatiebijdrage 2026 en opdracht Valpreventie
Zaaknummer	72257-2025
B&W vergadering	9 december 2025
Integrale advisering	Colette Hofstede, Margreet Koerhuis, Simone van Bussel, Myrte de Jong, Eva Smit, Herman Mulder
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Klazien Hoekstra

Afkortingen

ASM = Athletic Skills Model
BRC = Brede Regeling Combinatiefuncties
GALA = Gezond en Actief Leven Akkoord
SBR = Sportbedrijf Raalte BV

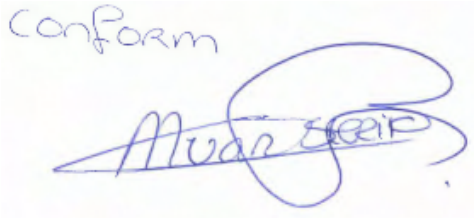
Bestuurssamenvatting

De gemeente stelt voor 2026 opnieuw voor één jaar prestatieafspraken vast met het Sportbedrijf, Na vaststelling van het nieuwe Sport en beweegbeleid beleid kunnen vanaf 2027 meerjarige afspraken (2027–2030) worden voorbereid, met daarin aansluitende accentverschuivingen in uitvoering.
De afspraken voor 2026 sluiten grotendeels aan op 2025, met als belangrijkste wijzigingen een eenvoudiger onderscheid tussen maatschappelijke en ondernemende activiteiten en een bijstelling van het bezoekersaantal voor De Tippe. Voor de inzet van buurtsportcoaches wordt flexibele ruimte gecreëerd voor nieuwe aanpakken en wordt de pilot “ASM en 2+1+2 concept” uitgevoerd. Het Sportbedrijf blijft daarnaast de coördinatie van de ketenaanpak Valpreventie uitvoeren, omdat de samenwerking en uitvoering in 2025 goed was. De financiële afspraken passen binnen de begroting 2026. De voortgang wordt per kwartaal bestuurlijk besproken en de gemeenteraad wordt na besluitvorming geïnformeerd.

Beslispunten

1. de prestatieafspraken 2026 met Sportbedrijf Raalte BV vast te stellen volgens bijlage 1. bij dit voorstel;
2. een aanvullende opdracht aan het Sportbedrijf te geven voor de coördinatie van het Lokaal Netwerk Valpreventie volgens bijlage 2. van dit voorstel;
3. dit besluit met onderliggende stukken ter kennisneming te agenderen voor de raad.

Besluit

Inleiding

Het Sportbedrijf heeft eerder voorgesteld om vanaf 2026 meerjarige prestatieafspraken te maken tot en met 2029. Omdat het geactualiseerde Sport- en Beweegbeleid begin 2026 ter vaststelling wordt aangeboden, is echter te verwachten dat dit beleid ook accentverschuivingen in het uitvoerend beleid met zich meebrengt.
Aangezien het Sportbedrijf onze belangrijkste uitvoeringspartner is voor het Sport- en Beweegbeleid, ligt het voor de hand dat dergelijke verschuivingen ook effect kunnen hebben op de prestatieafspraken – bijvoorbeeld op de inzet van buurtsportcoaches.
Daarom is in goed overleg met het Sportbedrijf besloten om voor 2026 nog één keer jaarlijkse prestatieafspraken vast te stellen. Na vaststelling van het nieuwe beleid kunnen vanaf 2027 meerjarige afspraken (2027–2030) worden voorbereid.

De prestatieafspraken voor 2026 sluiten in grote lijnen aan bij die van 2025. Op basis van de ervaringen in de praktijk zijn enkele aanpassingen doorgevoerd, zonder grote inhoudelijke of resultaatmatige wijzigingen.

Daarnaast ontvangt het Sportbedrijf opnieuw de projectopdracht om in 2026 de coördinatie van de verplichte ketenaanpak Valpreventie op zich te nemen.

Beoogd effect

- Bijdragen aan de ambitie in het Coalitieakkoord, dat iedere inwoner zonder belemmeringen met plezier kan sporten en bewegen, zowel ten behoeve van een gezonde leefstijl als om het sporten als doel op zich.
- Uitvoering van de verplichte ketenaanpak Valpreventie vanuit het GALA.

Argumenten

1.1 het vaststellen van prestatieafspraken is een verplichting in de exploitatieovereenkomst

Het vaststellen van jaarlijkse prestatieafspraken is verplicht op grond van de Exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en het Sportbedrijf en vormt tevens de basis voor het verstrekken van de exploitatiebijdrage.

1.2 De prestatieafspraken 2026 maken inzichtelijk wat het Sportbedrijf doet /bijdraagt om onze inwoners gezond en actief te houden, hoeveel gemeentelijke middelen daarvoor worden ingezet en wat de resultaten zijn.

De prestatieafspraken 2026 geven inzicht in:

- welke maatschappelijke en ondernemende activiteiten het Sportbedrijf uitvoert;
- welke gemeentelijke middelen hiervoor worden ingezet;
- welke resultaten hiermee worden behaald.

De prestatieafspraken 2026 sluiten inhoudelijk grotendeels aan op 2025, maar bevatten – op basis van praktijkervaringen en nieuwe opdrachten – enkele beperkte wijzigingen. Deze aanpassingen zijn:

1. **Vereenvoudigd onderscheid tussen Maatschappelijke activiteiten en Ondernemende activiteiten**
   In de prestatieafspraken 2026 is het eerdere onderscheid tussen *maatschappelijke*, *maatschappelijk ondernemende* en *commerciële* activiteiten vereenvoudigd. Er wordt nu alleen onderscheid gemaakt tussen maatschappelijke en ondernemende activiteiten. Deze aanpassing sluit beter aan bij de praktijk.

   Het Sportbedrijf stelt zelf de tarieven vast voor de eigen ondernemende activiteiten.
   Wel geldt in de prestatieafspraken daarvoor het volgende onderscheid:
   Voor ondernemende activiteiten voor Maatschappelijke organisaties hanteert het Sportbedrijf tarieven, die minimaal de eigen kosten voor het organiseren en uitvoeren van de activiteit dekken.
   Voor ondernemende activiteiten voor bedrijven geldt dat het Sportbedrijf marktconforme tarieven hanteert.

2. **Bijstelling minimaal te behalen bezoekersaantal De Tippe**
   Het minimaal te behalen bezoekersaantal voor De Tippe wordt bijgesteld van 38.500 naar 34.000. Bezoekersaantallen van een openluchtbad zijn sterk weersafhankelijk. Uit recente ervaringscijfers blijkt dat de eerder beoogde groei naar 38.500, zoals in 2019 door een onderzoeksbureau was ingeschat, in de praktijk te ambitieus is. Het Sportbedrijf verwacht wel, dat een lichte groei haalbaar blijft door het ontwikkelen van extra activiteiten en het verbeteren van het aanbod.

3. **Behoud gerichte inzet buurtsportcoaches**
   De inzet van buurtsportcoaches blijft in 2026 gericht op inwoners met verhoogde gezondheidsrisico's en de uitvoering van het Sportakkoord.

   De drie doelgroepen waarvoor we middels Sport en Bewegen de Sociale Basis willen verstevigen, blijven leidend:
   - Ouderen met (lichte) ouderdoms- of gezondheidsproblematiek, met focus op Raalte centrum en Heino Centrum omdat daar de grootste concentratie woont;
   - Basisschooljeugd in de zes centrumwijken in Raalte dorp;
   - Jongeren met mentale problemen en/of last van eenzaamheid.

   Voor de uitvoering van het Sportakkoord blijven buurtsportcoaches ingezet voor:

   - Ondersteuning van sportaanbieders;
   - Aangepast Sporten.

4. **Extra opdrachten buurtsportcoaches 2026**
   In 2026 worden twee elementen aan de opdracht voor de inzet van buurtsportcoaches, toegevoegd:

   - Flexibele ruimte voor het ontwikkelen van nieuwe sport- en beweegaanpakken of tijdelijke ondersteuning van doelgroepen met actuele vragen (bijv. ouderen in buurtdorpen, preventieve inzet voor jongeren)
     Doel hiervan is om ruimte te bieden om signalen uit de samenleving op te pakken, innovatieve aanpakken te ontwikkelen, testen en – indien effectief – bestaand aanbod aan te passen.

   - Een pilot "ASM en 2+1+2 concept" uitvoeren bij verenigingen en scholen.
     Hiermee krijgt het Sportbedrijf de opdracht uitvoering te geven aan de aangenomen raadsmotie bij de begrotingsvaststelling 2026.

Deze pilot betekent verenigingen en scholen begeleiden hoe ze het principe van “Veelzijdig Bewegen” volgens het ASM kunnen toepassen in hun trainingen en gymlessen.
Het 2+1+2 concept staat voor:
Twee uren bewegingsonderwijs per week (door de basisschool), één uur per week sport- en spel aanbod tijdens middagpauze, en twee uur per week een naschools sport- en beweegaanbod voor de leerlingen van een basisschool.

2.1 De goede samenwerking en uitvoering van de opdracht in 2025, maakt voortzetting door het Sportbedrijf in 2026 logisch

Het GALA verplicht gemeenten tot een structurele ketenaanpak Valpreventie, waarbij het opsporen, bereiken en screenen van ouderen (65+) de eerste stap vormt.

Het Sportbedrijf heeft in 2025 laten zien, dat het beschikt over:

- een goed ontwikkeld netwerk in het sociaal en medisch domein;
- expertise in het bereiken en begeleiden van ouderen;
- bestaande activiteiten, die logisch aansluiten op het principe van de ketenaanpak;
- een coördinerende en sturende rol richting de fysiotherapeuten, die de valpreventie interventies uitvoeren.

Door hun kennis van de doelgroep, hun coachende rol en hun verbinding met regulier beweegaanbod, begeleiden zij ouderen effectief van screening naar duurzaam beweeggedrag – aansluitend op de GALA-doelstellingen om mobiliteit, balans en vitaliteit te versterken.

Daarmee is het logisch om het Sportbedrijf in 2026 opnieuw de projectopdracht voor de coördinatie van het Lokaal Netwerk Valpreventie te geven.

Duurzaamheid

Zie beoogd effect en toelichting op ongelijke inzet buursportcoaches voor doelgroepen om gelijke gezondheidskansen te creëren.

Financiën en Fiscale aspecten

De bijdragen voor het Sportbedrijf, die in de prestatieafspraken zijn passen binnen de beschikbare budgetten in de vastgestelde begroting 2026. Dit geldt ook voor de bijdrage voor het uitvoeren van de opdracht Valpreventie.
Bij de behandeling van de begroting 2026 is er een motie aangenomen om eenmalig € 100.000 beschikbaar te stellen voor implementatie van ASM en stimuleren 2+1+2. Met het vaststellen van de prestatieafspraken wordt er uitvoering gegeven aan de motie. De financiële verwerking zal plaatsvinden in de Zomernota 2026, waarbij er eenmalig € 100.000 beschikbaar gesteld wordt ten laste van de algemene reserve.

Vervolg

Ieder kwartaal vindt een bestuurlijk overleg plaats tussen de portefeuillehouder Sport en de directeur van het Sportbedrijf aan de hand van de kwartaal voortgangsrapportages. In de prestatieafspraken is opgenomen, dat de kwartaalrapportages naast de financiële resultaten op productniveau volgens de productbegroting, ook inzage geven in de stand van de behaalde resultaten en de monitoringsgegevens, zoals opgenomen in deze prestatieafspraken.

Communicatie

Na besluitvorming van het college wordt de raad actief geïnformeerd over de gemaakte prestatieafspraken voor 2026.

Bijlagen

Bijlage 1.	Prestatieafspraken Sportbedrijf 2026 inclusief bijlagen
Bijlage 2.	Begroting Sportbedrijf 2026, vastgesteld door RvC
Bijlage 3.	Productbegroting Sportbedrijf 2026
Bijlage 4.	Opdrachtbrief Coördinatie Valpreventie
Bijlage 5.	Concept uitgaande brief Sportbedrijf na besluit